

Općinska izborna komisija Novo Sarajevo (u daljem tekstu: OIK NS) je na osnovu člana 5. Uputstva o načinu rada i izvještavanju izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH (broj 05-1-02-2-622-1/22 od 04.05.2022. godine) (u daljem tekstu: Uputstvo) i člana 22. Poslovnika o radu OIK NS (u daljem tekstu: Poslovnik), na 53. redovnoj sjednici održanoj 27. januar 2025. godine, usvojila

IZVJEŠTAJ O RADU ZA OPĆINSKE IZBORNE KOMISIJE NOVO SARAJEVO ZA 2024. GODINU

(I) ZAPAŽANJA U VEZI SA IZBORNIM PROCESOM

Centralna izborna komisija BiH je Odlukom o raspisivanju i održavanju Lokalnih izbora 2024. („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/24) koja je donesena 08.05.2024. godine, raspisala neposredne izbore, između ostalog, za općinska vijeća i načelnike općina u Federaciji BiH, za 06.10.2024. godine. Donošenjem Odluke, počeli su teći rokovi za realizaciji aktivnosti u nadležnosti Općinske izborne komisije Novo Sarajevo (Izborna komisija).

U periodu od 05.06. do 06.07.2024. godine u prostorijama mjesnih zajednica i Centra za birački spisak (u zgradi Općine Novo Sarajevo) bio je izložen/dostupan Privremeni birački spisak za Općinu Novo Sarajevo.

Izborna komisija je izradila Prijedlog finansijskog plana za provođenje Lokalnih izbora 2024. godine, u iznosu od 288.906,93 BAM, dok je Općinsko vijeće Novo Sarajevo usvojilo budžet Izborne komisije u iznosu od 240.000,00 BAM. Nakon što je CIK BiH donijela Odluku o naknadi za rad u biračkim odborima na provođenju Lokalnih izbora 2024. godine (prečišćeni tekst), broj: 07-2-50-4-624-4/24 od 06.06.2024. godine, Izborna komisija je podnijela zahtjev za povećanje budžeta, te su izmjenama i dopunama budžeta Općine Novo Sarajevo obezbijedena sredstva i samim tim stekli uslovi za provođenje Lokalnih izbora 2024. godine.

Područje izborne jedinice Novo Sarajevo broji 101 redovno biračko mjesto, te jedno biračko mjesto za glasanje u odsustvu, kojem je bilo pridruženo biračko mjesto za glasanje nepotvrđenim glasačkim listićima (501 i NNN). Biračka mjesta su bila smještena u javnim ustanovama, mjesnim zajednicama i privatnim poslovnim prostorima (Kulturno-umjetničko društvo „Lola“ i Udruženje Klub borilačkih sportova „Perfect“).

Odmah po raspisivanju Lokalnih izbora 2024. godine, Izborna komisija je raspisala javni oglas za izbor kandidata za popunu rezervne liste kvalifikovanih osoba za imenovanje članova biračkih odbora/mobilnog tima i njihovih zamjenika, a koji je kasnije ponovljen dva puta. Dana 07.08.2024. godine održano je žrijebanje sedam političkih subjekata za mjesto u biračkom odboru, koji su potom bili u obavezi da dostave prijedloge kandidata za pozicije člana i zamjenika člana biračkih odbora.

Od 19.09. do 01.10.2024. godine održana je obuka za kandidata za članove biračkih odbora i njihove zamjenike, a nakon što su uspješno položili test znanja, Izborna komisija je donijela rješenje o imenovanju članova i zamjenika članova biračkih odbora/mobilnog tima.

Razmatrajući zahtjeve za akreditaciju političkih subjekata i izbornih posmatrača, Izborna komisija je akreditovala šest političkih subjekata i ukupno 167 izbornih posmatrača.

Dana 13.09.2024. godine, od strane CIK BiH, zaprimljen je „neosjetljivi“ materijal. Dana 03.10.2024. godine dostavljeni su glasački listići – „osjetljivi“ materijal. Po prijemu svakog od ovih materijala izvršen je uvid u specifikaciju i izvršena kontrola prispjelog materijala. Isti je bio uskladišten i pod stalnim policijskim nadzorom od dana prijema do dana održavanja izbora, odnosno, do otpreme na biračka mjesta. Glasački materijal, neosjetljivi i osjetljivi, dostavljen je na biračka mjesta, prema važećim propisima, 12 sati prije otvaranja biračkog mjesta, dakle u subotu 05.10.2024. godine uz obezbjeđenu policijsku pratnju, na predviđena biračka mjesta na kojima je već bio izvršen KDZ pregled. Policijska uprava Novo Sarajevo obezbjeđivala je lokacije biračkih mjesta od dostave izbornog materijala pa do završetka izbornog procesa i povrata izbornog materijala.

Sva biračka mjesta otvorena su 06.10.2024. godine u 07:00 sati, a zatvorena u 19:00 sati. Od ukupno 67.602 birača, na izbore je izašlo 27.572 glasača, što u procentu iznosi 41,00 %. Putem mobilnog tima su glasale 24 osobe.

OIK NS je u najkraćem roku prikupila pojedinačne rezultate sa biračkih mjesta, iste objedinila i unijela u JIIS.

Postupajući po Naredbi CIK BiH (broj: 05-1-07-2-3168-1/24 od 08.10.2024. godine), OIK NS je, u cilju pravilnog objedinjavanja utvrđenih izbornih rezultata, dana 09.10.2024. godine, izvršila otvaranje vreća s glasačkim materijalom i ponovno brojanje glasačkih listića za sedam biračkih mjesta.

OIK NS je zaprimila 13 prigovora, od čega su: tri odbačena (jedan je bio nedopušten, a za dva se smatra kao da nisu ni podneseni, jer nisu blagovremeno dopunjeni i precizirani); jedan je usvojen kao osnovan; devet prigovora je odbijeno kao neosnovano. Politički subjekti nisu uputili niti jednu žalbu CIK BiH protiv odluke Izborne komisije.

Izborna komisija je također zaprimila 1 podnesak Koalicije „Pod lupom“, na koji je odgovorila blagovremeno.

(II) POTEŠKOĆE U RADU BIRAČKIH ODBORA I IZBORNIH KOMISIJA

Uprkos činjenici da je Izborna komisija kontinuirano objavljivala i promovirala javni oglas za izbor kandidata za popunu rezervne liste kvalifikovanih osoba za imenovanje članova biračkih odbora/mobilnog tima i njihovih zamjenika, broj prijavljenih kandidata je bio izrazito mali. Suočeni sa izazovom potencijalne nepopunjenosti biračkih odbora, članovi Izborne komisije su ličnim angažmanom apelirali na zaposlenike Općine Novo Sarajevo da se prijave za članove i zamjenike članova biračkih odbora.

Usljed odustanka imenovanih članova i zamjenika članova biračkih odbora (a posebno onih imenovanih na prijedlog političkih subjekata), koje je trajalo kontinuirano sve do otvaranja biračkih mjesta, na dan izbora, u 07:00 sati, Izborna komisija je svakodnevno morala pristupati izmjenama i dopunama rješenja o imenovanju članova i zamjenika članova biračkih odbora, kako bi osigurala popunjenost biračkih odbora (jer bez potpunih biračkih odbora nije bilo moguće otvoriti biračko mjesto) kao i spriječila da u članstvu jednog biračkog odbora se nalazi više od jednog predstavnika jednog političkog subjekta.

Izornoj komisiji nije dostavljena odluka o akreditaciji posmatrača – udruženja, pa ista nije mogla biti dostavljena biračkim odborima. To je za posljedicu imalo odlaganje ulaska posmatrača iz reda udruženja, na biračko mjesto.

Izborna komisija je, sukladno uputstvima, planirala izradu rješenja o imenovanju članova i zamjenika biračkih odbora putem aplikacije CIK-a BiH, koja u konačnici nije funkcionisala. Posljedično, data su rješenja morala biti izrađena zasebno, u skladu sa ranijom praksom.

(III) PRIJEDLOZI ZA POBOLJŠANJE RADA BIRAČKIH ODBORA I IZBORNIH KOMISIJA

Posebni naponi trebaju biti uloženi u podsticanju građana da se prijave na mjesto predsjednika/zamjenika predsjednika biračkih odbora i popunu rezervne liste kvalifikovanih osoba za imenovanje članova biračkih odbora/mobilnog tima i njihovih zamjenika.

Naime, imajući u vidu kontinuiranu nemogućnost političkih subjekata da kandiduju dodijeljeni im broj mjesta članova i zamjenika članova biračkih odbora, kao i odustajanje kandidovanih odnosno imenovanih članova i zamjenika članova biračkih odbora, bez adekvatnog interesa građana za ove pozicije, u budućnosti neće biti moguće provesti izbore, izuzev ukoliko ne dođe do promjene odredi Izbornog zakona BiH.

Zbog naprijed navedenog, smatramo opravdanim izvršiti izmjenu postojećeg normativnog okvira u smislu uvođenja obaveze za sve državne službenike i namještenike tj. zaposlenike na svim nivoima vlasti u BiH za angažmanom u provedbi izbornog procesa (prvenstveno u radu biračkih odbora) s ciljem efikasnije provedbe izbornog procesa.

Također, politički subjekti koji kandidiraju članove i zamjenike članova biračkih odbora moraju pokazati veću odgovornost i disciplinu u izvršavanju svoje zakonske obaveze. S tim u vezi, prijetnje represivnim mjerama imaju svrhu generalne i specijalne prevencije.

Izborna komisija se zalaže za potpuno uvođenje novih tehnologija u izborni proces, na području Općine Novo Sarajevo, na Općim izborima 2026. godine.

(IV) ISPUNJAVANJE OBAVEZA OIK NS PROPISANIH UPUTSTVOM

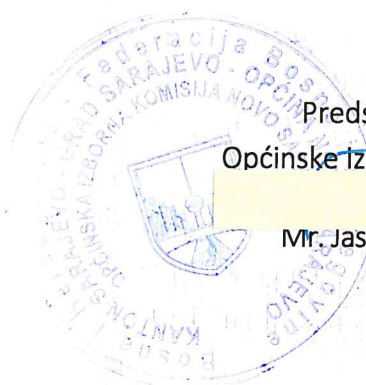
Poslovníkom je propisano da je rad Izborne komisije javan kao i tehnike kojima se osigurava ta javnost (član 4. Uputstva). Izborna komisija posebnu pažnju posvećuje transparentnom i javnom radu, s ciljem jačanja povjerenja građanja. U vezi sa tim, Izborna komisija je kontinuirano obavještavala javnost o održavanju sjednica (takvo obavještenje je sadržavalo informaciju o mjestu, datumu, vremenu i predloženom dnevnom redu), a potom i o zaključcima

donesenim na sjednici, putem web stranice Općine Novo Sarajevo. Svi opći akti koje je usvojila Izborna komisija su objavljeni na web stranici Općine Novo Sarajevo. Na web stranici Općine je dostupna informacija o službenoj e-mail adresi Izborne komisije, putem koje se građani mogu svakodnevno obratiti Izornoj komisiji.

Izborna komisija je redovno, početkom mjeseca, putem službene e-mail adrese, dostavljala mjesečne izvještaje o radu CIK BiH (član 5. Uputstva). U datim izvještajima, Izborna komisija je informisala CIK BiH o realizaciji najznačajnijih aktivnosti u proteklom mjesecu, ali i problemima i izazovima sa kojima se suočavao u radu.

U periodu januar – decembar 2024. godine, članovi Izborne komisije su prisustvovali dvjema obaveznim obukama u organizaciji CIK BiH.

Izborna komisija je osigurala redovnu provjeru pristigle pošte na službenu e-mail adresu i to na način da istu tokom dana, više puta, provjerava zaposlenik Centra za birački spisak Općine Novo Sarajevo, koji je o pristigloj pošti obavještavao predsjednicu i članove Izborne komisije (član 8. Uputstva).

Predsjednica
Općinske Izborne komisije
Mr. Jasna Nikšić